

різноманітних заходів, спрямованих на покращення водного режиму ґрунтів.

Екологічне сільське господарство означає детально визначену систему господарювання, здійснення якої регулюється законодавством. В Європейському Союзі це Постанова № 2092/91 про екологічне сільське господарство і маркування його продукції та продуктів харчування. Характерними ознаками цієї системи є:

- радикальне обмеження сільськогосподарських хімічних засобів у виробництві і харчових хімічних засобів при переробці.
- визначення дозволених засобів і способів виробництва (критерії виробництва, тобто стандарти),
- вимога контролю за виробниками і постачальниками на предмет відповідності критеріям екологічного сільськогосподарського виробництва,
- умови і вимоги щодо маркування ринкових продуктів, які пропонуються до продажу, як екологічних (або біологічних чи органічних - все це синоніми).

Сертифікація в екологічному сільському господарстві означає засвідчення незалежною органами сертифікації (третьою стороною), що виріб виготовлено згідно з прийнятими критеріями, а виробництво підлягає обов'язковому контролю. Особливістю при цьому є контроль процесу виробництва, а не виробу (продукту), що впливає з принципу: якщо стан навколишнього середовища не викликає застережень, то біологічна якість кінцевих продуктів є похідною способу виготовлення. Умовою виконання сертифікації в екологічному сільському господарстві є визначення критеріїв та затвердження органів сертифікації відповідним управлінням.

НЕЧЕСНА КОНКУРЕНЦІЯ ЯК ЗАГРОЗА ЕФЕКТИВНОМУ ФУНКЦІОНУВАННЮ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ

Викладач Салогуб О.В., ПТ КІ СумДУ

Історія економічного розвитку людства свідчить, що ринок, організований на конкурентних засадах, – найкращий із відомих на сьогодні способів ефективно організації виробництва і розподілу товарів та послуг, а отже, є оптимальним для забезпечення інтересів споживачів. Наслідком такого функціонування ринку є те, що в конкурентній економічній боротьбі в ідеалі переможцем стає

підприємство, яке пропонує найбільш корисну й ефективну продукцію або послуги на економічно найвигідніших для споживача умовах. Але в реальному економічному житті конкурентна боротьба має й зворотний бік, пов'язаний із проявами недобросовісної конкуренції.

Нечесна конкуренція – це діяльність господарюючого суб'єкта, що спрямована на одержання комерційної вигоди й забезпечення домінуючого становища на ринку, обманом споживачів, партнерів, інших господарських суб'єктів і державних органів. Методи здійснення нечесної конкуренції такі.

По-перше, дезінформація з боку виробника споживачів — покупців і господарських суб'єктів про товар і послуги. Вона виявляється в неправильних відомостях про споживчі властивості товару: клас, сорт, якість виготовлення.

По-друге, використання товарного знаку, фірмового найменування або маркування товару без дозволу господарського суб'єкта, на ім'я якого вони зареєстровані. Як правило, використовуються товарні бланки, маркування тих фірм, продукція яких користується великим попитом.

По-третє, поширення неправдивих повідомлень про товари своїх конкурентів. Така інформація, звичайно, завдає шкоди діловій репутації конкурентів і негативно відбивається на результатах їхньої комерційної діяльності.

По-четверте, намагання деяких фірм впливати на постачальників ресурсів і банки для того, щоб вони відмовляли конкурентам у постачанні сировини, матеріалів, а також у наданні кредитів.

По-п'яте, переманювання провідних спеціалістів конкурентів підкупом, установленням більш високих окладів і різних пільг.

До нечесної конкуренції можна віднести також порушення законів. Наприклад, у ряді країн встановлено, що продавець не має права пропонувати товар за ціною, що нижча, ніж собівартість, із метою усунення конкурентів. Проте практика засвідчує, що цього правила часто не дотримуються, і зниження цін залишається одним із способів нечесної конкурентної боротьби великих промисловців проти невеликих фірм.

Для досягнення мети дійсно ефективного, цивілізованого функціонування ринків на конкурентних засадах слід забезпечити, щоб усі учасники економічного конкурентного змагання дотримувалися певних основних, обов'язкових для всіх правил. Досвід країн із розвинутою ринковою економікою свідчить, що зазначена мета може досягатися лише завдяки ефективній взаємодії зусиль самих

споживачів, різноманітних інструментів самоорганізації ринку та спеціально уповноважених органів державної влади, причому останнім належить найбільш відповідальна й визначальна роль.

Світова практика доводить, що ефективне попередження та припинення недобросовісної конкуренції можливе лише тоді, коли саморегулювання доповнюється розвиненою системою відповідного правового регулювання.

Важливим напрямом запобігання порушенням законодавства в економічній сфері та забезпечення дотримання правил добросовісної конкуренції на товарних ринках є прийняття та дотримання учасниками ринків правил професійної етики у відповідних сферах підприємницької діяльності.

ТЕХНОГЕННЕ ЗАБРУДНЕННЯ СЕРЕДОВИЩА

Викладач Сахнюк Л.В., студ. Комлик О., КІ СумДУ

Головними джерелами техногенного забруднення середовища є виробники енергії (ТЕС, АЕС, ДРЕС, котельні), усі види промислових об'єктів (металургійні, хімічні, нафтопереробні, цементні, целюлозно-паперові), екстенсивне, перехімізоване сільськогосподарське виробництво, військова промисловість і військові об'єкти, усі види транспорту, гірниче виробництво.

За кількістю промислового бруду на душу населення Україна посідає одне з перших місць у Європі.

У процесі виробництва промислової продукції та в господарській діяльності утворюються відходи, які є потенційною сировиною. Їх поділяють залежно від джерела утворення на дві групи: відходи виробництва та відходи використання. Відходи виробництва — це залишки сировини, матеріалів, напівфабрикатів, що утворилися в процесі виробництва та частково чи повністю втратили свої первинні споживацькі якості. Відходи використання — це продукція, що була у використанні або супутні їй продукти, які втратили свої споживацькі якості.

Рідкі відходи. Крім того, що скидання у водойми неочищених стічних вод, які містять значну кількість забруднювальних речовин, завдає великої шкоди навколишньому природному середовищу, забруднені води наносять серйозний збиток промисловості, сільському, лісовому, комунальному господарству. Наприклад, у промисловості така вода може призвести до корозії трубопроводів та